

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט דוד יצחק

תובעים/נתבעים שכנגד
1. מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ
2. ניר לוי
ע"י ב"כ עוה"ד דניאל אברהמוביץ

נגד

נתבעת/תובעת שכנגד
זאנה זרביב נבזורוב
ע"י ב"כ עוה"ד אהב כהן

פסק דין

1 לפני תביעה על סך של 100,000 ₪ בטענה להוצאת לשון הרע, על יסוד הוראות חוק איסור לשון
2 הרע, תשכ"ה – 1965 (להלן - חוק איסור לשון הרע), ותביעה שכנגד על סך של 75,000 ₪ בטענה
3 להפליה במקום ציבורי מכוח הוראות חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות
4 בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א – 2000 (להלן - חוק איסור הפליה) ו/או מכוח הפרת חובה
5 חקוקה.

6 הערה מקדימה:

7 ביום 18.7.2024 התקיימה ישיבת הוכחות בפני במהלכה עדי הצדדים וסיכומי הצדדים בעל פה
8 הוקלטו במסגרת תיעוד דיונים. פסק הדין נכתב בסמוך למועד הדיון, בטרם תומללה הקלטת הדיון,
9 כאשר טיעוני הצדדים ועדויות העדים זכורים היטב לבית המשפט. מטעם זה, גם אין בפסק הדין
10 הפניות לפרוטוקול הדיון, וההתייחסות הינה לעדויות העדים כפי שאלה העידו בפני בית המשפט.

11 הרקע להליכים וטענות הצדדים בתמצית

12 1. התובעת, מוסך פאר הרצליה בע"מ, הינה חברה בע"מ המנהלת מוסך לטיפול ותיקון בכלי
13 רכב, ומשמשת כמוסך מורשה לרכבים מסוג יונדאי (להלן – המוסך).

14 2. התובע, מר ניר לוי, הינו בנם של בעלי התובעת ומי שמשמש כמנהל במוסך.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 3. הנתבעת, הגב' זאנה זרביב נבזורוב, הינה הבעלים של רכב מסוג יונדאי i10 שנת ייצור 2019
2 (להלן – **הרכב**). את הרכב רכשה הנתבעת כשהוא כולל מערכת להרמת שמשות ונעילה אוטומטית,
3 אשר הותקנה בישראל על ידי ספק מקומי, ולא במקור על ידי יצרן הרכב (להלן – **המערכת**). מיום
4 רכישת הרכב, ובמהלך 3 שנים, חלה תקופת אחריות על הרכב הכוללת גם את המערכת. במהלך
5 תקופת האחריות נמנתה הנתבעת עם לקוחות המוסך.
- 6 4. בחודש יולי 2019, לאחר שנתגלתה תקלה במערכת, פנתה הנתבעת למוסך. הרכב טופל
7 במוסך במסגרת האחריות (להלן – **הביקור הראשון**). בדצמבר 2020 נדרשה הנתבעת לסור בשנית
8 למוסך נוכח תקלה חוזרת במערכת. גם הפעם הרכב טופל במוסך ושוחרר כשהמערכת עובדת (להלן
9 – **הביקור השני**). בחודש מאי 2021 (14.5.2021) נדרשה הנתבעת לביקור נוסף במוסך לצורך טיפול
10 ותיקון חוזר בקשר עם המערכת (להלן – **הביקור השלישי**). גם בביקור השלישי טופל הרכב במוסך
11 ושוחרר לאחר תיקון התקלה. ואולם, בחלוף שבועיים (27.5.2021), הנתבעת נדרשה לחזור למוסך
12 בשל תקלה חוזרת במערכת (להלן – **הביקור הרביעי**).
- 13 5. בביקור הרביעי, כך לטענת התובעים, נערכה התייעצות עם הספק שהתקין את המערכת
14 מלכתחילה, והלה הציע להסיר חלק מהמערכת כדי לנסות ולבודד את מקור התקלה. על פי הנטען,
15 הובהר לנתבעת כי כדי לבחון את המקור לתקלה הוסר חלק מהמערכת וכי עליה לעשות שימוש ידני
16 לנעילת החלונות והרכב, וכי עליה לשוב בעוד כחודש כדי לבחון את פעילות המערכת והתקלה
17 בהתאם. בחלוף תקופה, חזרה הנתבעת למוסך בבקשה לחדש את פעילות המערכת. הובהר לנתבעת
18 כי ככל הנראה עם השבת המערכת לפעילות התקלה תחזור פעם נוספת, אולם מאחר שהרכב עדיין
19 בתקופת האחריות, ככל והיא עומדת על כך, התיקון המבוקש יבוצע על ידי המוסך ללא עלות (להלן
20 – **הביקור החמישי**). הנתבעת החליטה, לטענת התובעים, שלא לבצע את התיקון ועזבה את המוסך.
- 21 6. בהמשך, נדרשה הנתבעת לסור פעם נוספת למוסך לצורך טיפול בתקלה (להלן – **הביקור**
22 **השישי**). הצדדים חלוקים באשר להתרחשות האירועים בעת הביקור השישי. לטענת הנתבעת,
23 כאשר הגיעה למוסך החליט התובע להחרים אותה, וסירב להעניק טיפול לרכב תוך שהוא גוער בה
24 "עופי מפה". לטענתה, אחד מעובדי המוסך נופף אליה בתנועת ידיים ובאיומים שתעזוב את המוסך.
- 25 7. מנגד, טוענים התובעים כי הביקור השישי לא תואם עימם, ובמהלכו חסמה הנתבעת את
26 הכניסה למוסך, והעמידה את רכבה בכניסה למוסך באופן המפריע לכניסה וליציאה של לקוחות
27 המוסך. משסירבה לפנות את המקום, הוגשה כנגדה תלונה במשטרה, או אז הסכימה לפנות את
28 רכבה מהכניסה.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 8. אין מחלוקת כי בגין הטיפול שניתן על ידי המוסך במהלך הביקור הראשון, השני והשלישי,
2 לא נגבה כל תשלום מהנתבעת, שכן הרכב היה עדיין בתקופת האחריות.
- 3 9. לנוכח האירועים האמורים, החליטה הנתבעת, לטענתה, לפרסם את מורת רוחה
4 מהתנהלות התובעים ומהיחס שניתן לה, כמו גם מחוסר המקצועיות של התובעים, וזאת באמצעות
5 פרסומים ו/או תגובות לפרסומים בעמוד הפייסבוק של המוסך כמפורט להלן:
- 6 ביום 26-27.8.2021 פרסמה הנתבעת, תחת הכותרת "מרכז שרות יונדאי פאר הרצליה" את
7 הדברים הבאים (להלן – הפרסום הראשון):
- 8 "הזהר. לא להתקרב. רמאים. ושרות מזעזע.
9 ברצוני להזהיר אתכם לא להתקרב למוסך יונדאי פאר הרצליה.
10 שרות מזעזע. 4 פעמים אותה תקלה כשבפעם האחרונה ניר פשוט אמר
11 תסעי עם התקלה. פשוט ככה כי לא בא לו לתקן, רכב חדש לגמרי.
12 בושה וחרפה.
13 ניר וחבריו אנשים חוצפניים, שקרנים ונוכלים. ראו הוזהרתם.
14 מתכוונת לתבוע אותם. אם יש עוד אנשים שמעוניינים בתביעה עבור
15 אי שרות או נזק שנעשה לרכב בכוונה תחילה.
16 עקב חוסר מקצועיות ואמינות ונוכלות של ניר לוי וחבריו מוזמן לפנות
17 אלי בפרטי.
18 כמובן נערב את הטלויזיה, מדיה רשתות חברתיות.
19 ושמרו על עצמכם שלא יעבדו עליכם"
- 20 בהמשך לכך, ביום 9.9.2021 במענה לפרסום דברי שבח של אחד מלקוחות המוסך שכתב
21 "ללא ספק השירות הכי טוב, נעים, מקצועי ואמין שראיתי בכלל ובמוסכים בפרט", פרסמה
22 הנתבעת תגובה: "שירות מזעזע. נוכלים ורמאים. הזהרו" (להלן – הפרסום השני).
- 23 ביום 6.6.2022 בתגובה לפרסום נוסף של דברי שבח של לקוחה אחרת מלקוחות המוסך,
24 פרסמה הנתבעת תגובה נוספת: "שקרנים ונוכלים" (להלן – הפרסום השלישי) (בכתב התביעה
25 כונה הפרסום כפרסום הרביעי).
- 26 ובהמשך לכך, ביום 28.7.2022 שוב פרסמה הנתבעת תגובה לפרסום של אחד מלקוחות
27 המוסך (להלן – הפרסום הרביעי):

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 22-09-31937 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 "היי עומר, לצערי אתה לא הראשון ולא האחרון בעניין ותיקון במוסך
2 פאר בהרצליה. ככל הנראה שאצלם זה דרך קבע והיד עוד נטויה. כמה
3 שיותר לעבוד על אנשים להרוויח על זה ולראות את הבריונות
4 והאיומים על לקוחות שנפלו ברשת שלהם. אני מקווה שאנשים יעשו
5 בדיקה מעמיקה לפני שהם מחליטים להפקיר את רכבם בידי נוכלים"
- 6 10. לטענת התובעים, יש בפרסומים האמורים לעיל משום לשון הרע כנגדם. לטענתם, לא זו
7 בלבד שמדובר בלשון הרע, אף מדובר בפרסומים שנועדו לפגוע בעסקם, במשלח ידם תוך שהנתבעת
8 קוראת לקוראיה להימנע מלהיזקק לשירותי המוסך. עוד נטען, כי הפרסום נעשה ברשת האינטרנט
9 בדף הפייסבוק של המוסך לכל לקוחות המוסך ובתפוצה רחבה במיוחד.
- 10 11. נוסף על כך טוענים התובעים, כי בהתאם להוראות חוק איסור לשון הרע, מאחר שמדובר
11 בפרסום בזדון, ובארבעה פרסומים שונים, סכום הפיצוי הסטטוטורי עומד על סך של 616,000 ₪.
12 עם זאת העמידו את תביעתם בגין כל הפרסומים האמורים על סך של 100,000 ₪ בלבד.
- 13 12. הנתבעת כופרת בטענות התובעים. לטענתה, הגיעה מספר פעמים לצורך תיקון תקלה
14 במערכת סגירת החלונות האוטומטית, אולם פעם אחר פעם התובעים לא הצליחו לסדר את
15 התקלה, ובכל פעם שלחו אותה לדרכה בטענה הכוזבת לפיה התקלה טופלה. לטענתה, לאחר
16 שהגיעה בפעם השישית למוסך לצורך טיפול בתקלה, התובע החריס אותה ולא הסכים להעניק
17 לרכבה טיפול תוך שהוא מאשים אותה בחסימת הכניסה למוסך.
- 18 13. לטענתה, בעקבות האירוע שהתרחש בביקור השישי החליטה שאינה מסוגלת לשבת
19 בחיבוק ידיים ובמסגרת דף הפייסבוק של המוסך פרסמה ביקורת על התנהלות התובעים כלפיה.
20 לטענתה, כל הפרסומים שלה חוסים תחת הגנת אמת בפרסום לפי סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע,
21 שכן כל התיאורים האמורים לרבות "רמאים" ו"נוכלים" נועדו לתאר מצב שבו התובעים הציגו מצג
22 כוזב ושקרי ביודעין, לפיו הם טיפלו בתקלה, כאשר בפועל התקלה לא טופלה. לטענתה, במצג
23 השקרי כאמור הם הניבו תועלת, שכן הם קיבלו תשלום עבור כל ביקור וטיפול שניתן לרכבה במוסך.
- 24 14. הנתבעת מוסיפה וטוענת, כי לצד האמת בפרסום, מדובר בפרסום שלציבור עניין בו, וכי
25 ממילא ככל שהפרסום אינו אמת מדובר בפרט לוואי במכלול הפרסום.
- 26 15. עוד טוענת הנתבעת, כי עומדת לה הגנת זוטי דברים, שכן ספק אם בכלל מדובר במעשים
27 העולים לכדי "פרסום", ובוודאי לא כאלה העולים לכדי לשון הרע.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 הנתבעת מוסיפה וטוענת, כי דבריה חוסים תחת הגנת תום הלב, וזאת על יסוד הוראת סעיף
2 15(3) לחוק איסור לשון הרע, הואיל ומדובר בפרסומים המהווים הגנה על עניין אישי כשר שלה ו/או
3 מכוח סעיף 15(5)(א) לחוק איסור לשון הרע, שכן, הפרסום מהווה הבעת דעה על התנהלות התובעים
4 ו/או אורגניה, וזאת הן בשל שליחת כתב תביעה בריוני לאדם תמים והן נוכח העניין הציבורי שיש
5 בפרסום.
- 6 17. זאת ועוד, במענה לתביעה הגישה הנתבעת תביעה שכנגד. לטענת הנתבעת, במהלך האירוע
7 השישי כאשר הגיעה למוסך בחרו התובעים למנוע ממנה את הכניסה למוסך וסירבו להעניק לרכבה
8 טיפול. בכך, לטענתה, הפלו אותה בניגוד לחוק איסור הפליה. כמו כן טוענת הנתבעת, כי אחד
9 מעובדי המוסך איים עליה ובתנועות ידיים מאיימות דרש שתעזוב את המקום. במעשים אלה,
10 לטענתה, הפרו התובעים את הוראות חוק איסור הפליה, וכן עוולו כלפיה בעולת הפרת חובה
11 חקוקה, כאשר החובות החקוקות שהופרו, לטענתה, הן החובות מהדין העונשי – אימים, עבירה
12 לפי סעיף 192 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן – **חוק העונשין**), והתנהגות פסולה במקום ציבורי,
13 עבירה לפי סעיף 216 לחוק העונשין.
- 14 18. בהתאם, העמידה הנתבעת את התביעה שכנגד על סך של 75,000 ₪ המגלמים סך של 25,000
15 ₪ בגין הפרת שתי חובות חקוקות ובסך הכל 50,000 ₪, וכן סך של 25,000 ₪ נוספים בגין עוגמת
16 הנפש שנגרמה לה.
- 17 19. התובעים כופרים בטענות הנתבעת. לטענת התובעים, תיאור העובדות ביחס לביקור השישי
18 שונה בתכלית. הנתבעת נכנסה למוסך באמצע יום עבודה כאשר המוסך מלא בלקוחות, ומבלי
19 שתיאמה את הביקור. הוסבר לה כי אין באפשרות המוסך לקבל אותה ללא תיאום מראש, והוצע
20 לה לקבוע תור לטיפול. בתגובה, חסמה הנתבעת את שער הכניסה למוסך, ורק לאחר שהתובע פנה
21 למשטרה נאותה לפנות את רכבה מהמקום.
- 22 20. אשר לנזקיה, לטענת התובעים, הנתבעת לא הוכיחה קיומו של נזק כלשהו - לא נזק ממוני
23 ולא נזק נפשי.
- 24 21. עוד נטען, כי הנתבעת לא הוכיחה קיומם של יסודות עולת הפרה חובה חקוקה. הנתבעת
25 לא מפרטת עובדתית כיצד איימו עליה או מי מהתובעים איים עליה, וזאת משום שלא היה כל איום
26 כלפיה. הוא הדין, לטענתם, גם ביחס להתנהגות פסולה במקום ציבורי, הנתבעת לא טורחת לציין
27 מהם המעשים שנעשו, שלטענתה עולים לכדי ביצוע העבירה.

28 עדויות הצדדים

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 22-09-31937 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

1 במסגרת הגשת ראיות הצדדים הגישו התובעים תצהיר עדות ראשית של התובע, מר לוי,
2 וכן תצהיר עדות ראשית של גב' תמי לוי, מטעם התובעת. מטעם הנתבעת הוגש תצהירה של
3 הנתבעת. בישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 18.7.2024 נחקרו העדים על תצהיריהם, ובתום הדיון
4 סיכמו הצדדים בעל פה.

5 דיון והכרעה

6 23. סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע קובע כי "**פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת הנפגע תהא**
7 **עוולה אזרחית**". אין מחלוקת כי בענייננו מתקיים תנאי הפרסום כמתחייב בחוק איסור לשון הרע.
8 פסיקת בתי המשפט הכירה זה מכבר בתחולתם של דיני איסור לשון הרע במרשתת (רע"א 4447/07
9 **רמי מור נ' ברק אי.טי.סי (1995) החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ, פ"ד סג(3) 664**).

10 24. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מגדיר מהי "לשון הרע":

11 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
12 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או
13 ללעג מצדם;
14 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
15 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,
16 בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
17 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו,
18 נטייתו המינית או מוגבלותו;

19 25. המבחן לצורך הכרעה בשאלה האם פרסום עלול להיות משפיל מבזה או פוגע, הוא מבחן
20 אובייקטיבי לפי תפיסת הפרסום במובנו הטבעי של האדם הסביר. בעיקרו של דבר, המבחן מבקש
21 לבדוק מהי, לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים, וכיצד יש
22 בפרסום כדי לפגוע בהערכה של הנפגע בעיני הציבור (ע"א 1104/00 **דוד אפל נ' איילה חסון**, נו(2)
23 617, 607 (להלן – **אפל**)).

24 26. ככלל, המשמעות שיש לייחס לאמירות ולפרסום נלמדת מתוכן הפרסום, והיא מתפרשת
25 על פי מובנו הרגיל והטבעי של הפרסום בעיני האדם הסביר, בהתאם לאמות מידה אובייקטיביות
26 (רע"א 10520/03 **איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר** [פורסם בנבו] (12.11.2006) (להלן – **בן גביר**); ע"א
27 723/74 **הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל בע"מ, פ"ד לא(2) 300**, להלן – **עיתון הארץ**).

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 בע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך, סה(3) 369 (2012) (להלן - עניין פלוני) הוסיף
 2 בית המשפט והבהיר, כי אין די בכך שלמפרסם הייתה כוונה להשפיל ולבזות כדי לקבוע כי הפרסום
 3 מהווה לשון הרע, אלא יש לבחון את האופן שבו הקורא הסביר תופס את הדברים: "לא הכוונה
 4 שמאחורי הפרסום היא שתצביע על קיומה של לשון הרע, אלא המסר עימו היא מותירה את
 5 הצופה. הכוונה יכול שתשפיע על הבחינות האחרות המתבקשות בחוק אך לא על שאלת עצם
 6 קיומה של לשון הרע."
- 7 28. הוא הדין גם מנקודת מבטו של הנפגע. בעניין זה נקבע כי "חוק איסור לשון הרע נועד
 8 להתמודד עם הפגיעה שנגרמת לאדם כתוצאה מירידת מעמדו וערכו בעיני הבריות. אין הוא נועד
 9 למנוע, להבדיל, פגיעה ברגשותיו של מי שרואה את עצמו נפגע מהפרסום" (עניין פלוני, שם).
- 10 בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 568 (2004) התווה כבוד הנשיא
 11 (כתוארו אז) ברק, את הדרך לבירור תביעה בגין עוולת לשון הרע: בשלב הראשון יש לבחון את
 12 המשמעות העולה מהביטוי והאם יש בו כדי לגרום להשפלת אדם פלוני בעיני האדם הסביר. בשלב
 13 השני, יש לברר האם מדובר בביטוי אשר חוק איסור לשון הרע מטיל חבות בגינו. ככל שנקבע כי
 14 מדובר בלשון הרע, נדרש בית המשפט בשלב השלישי לבחון אם עומדת למפרסם אחת ההגנות
 15 המנויות בסעיפים 13-15 לחוק איסור לשון הרע. ככל שלא, יידרש בית המשפט לשלב הרביעי –
 16 בחינת הסעד המתאים. על רקע האמור יש לבחון את טענות התובעים בדבר לשון הרע.
- 17 30. עיקר טענות התובעים נוגע לביטויי הנתבעת כלפיהם לפיהם טענה כי מדובר ב"נוכלים",
 18 "רמאים", ו-"שקרנים". ארבעת הפרסומים האמורים מתייחסים למוסך כאשר הפרסום הראשון
 19 מתייחס אישית גם לתובע 2. הנתבעת אינה חולקת על כך כי ביטויים כאמור עולים לכדי לשון הרע,
 20 ועיקר טענותיה נוגעות לקיומה של הגנה מפני הפרסום. כך או כך, לטעמי, מדובר בביטויים העולים
 21 לכדי לשון הרע, כפי שהדברים עולים מפורשות בפסיקה ענפה של בתי המשפט. כאשר הביטויים
 22 העומדים לבחינה הם ביטויים המייחסים לתובעים מעשי נוכלות ומרמה, הרי שמשמעותן הטבעית
 23 מהווה לשון הרע, וזאת בפרט בשים לב לחלופות הנתונות בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע - כמי
 24 שיש בו כדי להשפילו בעיני הבריות, לעשותו מטרה לשנאת לקוחות פוטנציאליים ובכלל, וכדי לפגוע
 25 בעסקו, במשלח ידו ובמקצועו (השוו: ת"א (שלום אש"י) 57339-01-19 עו"ד שוני ימין נ' רונית מצליח
 26 [פורסם בנבו] (4.6.2023); ת"א (שלום ראשל"צ) 12879-09-10 רזינבסקי נ' אלרם [פורסם בנבו]
 27 (13.1.2013); תא"מ (שלום חי) 13361-12-18 זגה נ' רבוך [פורסם בנבו] (10.07.2019); ת"א (שלום
 28 נצ"י) 7633-09-15 הירש נ' אברהם [פורסם בנבו] (08.12.2017); ת"א (שלום הרצ"י) 18160-08-18 ד"ר
 29 דורון אבניאלי נ' בלומנפלד [פורסם בנבו] (9.6.2020)

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 22-09-31937 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

1 31. ככלל, גם ביטויים המבקשים לייחס לתובעים דברי שקר בכינויים כ-"שקרנים" יכולים
 2 לעלות לכדי לשון הרע. השאלה האם כינויו של אדם כ"שקרן" עולה כדי לשון הרע היא תלויה הקשר
 3 (ר' סקירה של הפסיקה בסוגיה בתא"מ (שלום ראשלי"צ) 14403-08-16 דן ירדני נ' ניר חנן [פורסם
 4 בנבו] (08.04.2018)). יש שראו באמירה משום גידוף בעלמא (ראו, בן גביר פסקה 26 לפסק דינו של
 5 השופט ריבלין; ת"א (שלום חי') 23300-11-10 כהן נ' כוכבי [פורסם בנבו] (10.3.2012) פסקאות 36-
 6 22)). מאידך, יש שמצאו כי האמירה מהווה לשון הרע (ע"פ 8735/96 ביטון נ' קופ, פ"ד נב(1) 19;
 7 ע"א (מחוזי י-ם) 11062/07 סולטן נ' לוק [פורסם בנבו] (25.12.2007); ת"א (שלום י-ם) 5665/02
 8 ארנון נ' פסטינגר [פורסם בנבו] (14.9.2004); ת"א (שלום חי') 18536/07 פינקוביץ נ' דוד [פורסם
 9 בנבו] (10.11.2010); ת"א (שלום רח') 19670-11-14 פסטרנק נ' בלנקו [פורסם בנבו] (29.9.2014);
 10 תא"מ (שלום ראשלי"צ) 52591-02-16 סטפנסקי נ' מיגרס [פורסם בנבו] (2.8.2017)).

11 32. נמצא אפוא, כי ביחס לשלב הראשון והשני, עניין לנו בפרסום המהווה "לשון הרע". אוסיף,
 12 כי אין הכרח כי האדם יושפל או יבוזה בפועל, ודי בכך שהפרסום היה עלול להביא לתוצאה שכזו
 13 (עניין בן גביר, פסקה 6).

14 33. האם עומדות לנתבעת ההגנות על פי חוק איסור לשון הרע?

15 34. כאמור, הנתבעת טענה כי ביחס לפרסומים עומדת לה הגנת האמת בפרסום, ו/או עניין אישי
 16 כשר ו/או הבעת דעה לגיטימית ולכן זוכים להגנת תום הלב.

17 הגנת אמת בפרסום –

18 35. סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע קובע שני יסודות מצטברים המהווים הגנה בפני חיוב
 19 בעוולת לשון הרע: הדבר שפורסם היה אמת; היה בפרסום עניין ציבורי. יסודות אלה נבחנים על
 20 פי מבחן אובייקטיבי. הגנת אמת בפרסום מעמידה בבכורה את הזכות לחופש הביטוי, מקום שבו
 21 תוכן הפרסום אמת ושקיים אינטרס ציבורי בפרסומו (דני"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' יוסף
 22 קראוס [פורסם בנבו] (29.6.1998); ע"א 10281/03 אריה (אריק) קורן נ' עמינדב (עמי) ארגוב [פורסם
 23 בנבו] (12.12.2006)).

24 36. לפיכך, על מנת שתעמוד לנתבעת הגנת אמת בפרסום, עליה הנטל להוכיח כי התובעים הם
 25 "נוכלים" ו-"רמאים". בעניין זה נקבע, כי ככל שחמור יותר לשון הרע הגלום בפרסום, יהא נטל
 26 הוכחת אמיתותן של הטענות גבוה יותר. הדברים נכונים בפרט משמדובר בפרסום העולה כדי טענות
 27 שגובלות בהאשמה במעשים פליליים (מרמה ונוכלות), ולכן כדי לעמוד בנטל זה, על הנתבעת
 28 שטוענת כי מדובר בפרסום דברי אמת להביא ראיות בעלות משקל משמעותי ביותר, התואם את
 29 חומרת ההאשמות (ע"א 10281/03 אריה (אריק) קורן נ' עמינדב (עמי) ארגוב [פורסם בנבו])

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזרוב

תיק חיצוני:

1 ; (12.12.2006) עמ' 15 וההפניות שם; ע"א 2657/04 וילדר נ' ניסנקורן [פורסם בנבו] (19.7.2016);
2 דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' קראוס ואח', פ"ד נב (3) 1.

3 37. הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח את הגנת אמת בפרסום ביחס לכל אחד ואחד מהביטויים
4 והפרסומים הנ"ל, הואיל ולא עמדה בנטל להוכיח את התנאי הראשון – שהדבר שפורסם היה אמת.
5 הנתבעת לא הניחה תשתית עובדתית מבוססת על פיה ניתן להגיע למסקנה כי התובעים הם
6 "נוכלים", "רמאים" או "שקרנים".

7 38. ניסיון הנתבעת להיתלות על המונח הלשוני-בלשני של המילים "נוכל" או "רמאי" דינו
8 להידחות. משמעותה של התבטאות אינה נגזרת אך ורק מפירושן המילולי או הבלשני של המילים
9 שבהן נעשה שימוש. את הפרסום יש לבחון בכללותו, לרבות לנסיבות חיצוניות הסובבות את
10 הפרסום, ההקשר בו נאמרו הדברים, וכיוצא באלה, שיש בהם כדי ללמד מהו פירושו של הפרסום
11 (ע"א 1726/21, מוחמד בכרי נ' ניסים מגנאגי [פורסם בנבו] (23.1.2022), עמ' 19)). במובן זה, יש
12 לבחון את השימוש והמשמעות היומיומית של המילים כמו גם את ההקשר והקונוטציות שהקורא
13 הסביר מקשר לדברים שנאמרו. יפים בהקשר זה דברי בית המשפט בתא"מ (ת"א) 13738-06-13
14 פלונית נ' פלוני [פורסם בנבו] (21.3.2016) סעיפים 59-62 אשר עמד על כך שהשימוש במילים
15 האמורות יש בהם כדי לייחס לנפגע התנהלות סדרתית של נוכלות ומרמה:

16 "במילון אבן שושן "נוכל" מוגדר בין היתר כ"רמאי" ו"רמאי" מוגדר
17 בין היתר כ"נוכל" עם זאת, לדידי, במובנם של מילים בשפת
18 הדיבור היומיומית, למילה "נוכל" ישנה קונוטציה שלילית יותר
19 במידת מה מהמילה "רמאי". ... העובדה שפלוני נתפס בקלקלתו פעם
20 אחת, אינה הופכת אותו לנוכל וגם אינה מזכה אותו בתואר רמאי.
21 אדם שמעד פעם אחת, גם אם במעשה שהיה מכוון ולא היה תוצאה
22 של רשלנות, לא זכאי לכך שיציגו אותו ברבים כ"רמאי" או כ"נוכל",
23 שמות תואר שמתייחסים לאדם שנוהג במרמה או בנוכלות באופן
24 סדרתי. כאשר אדם מכונה כ"נוכל" או כ"רמאי" או כשמדביקים לו
25 תווית כזו, מבלי שברור באותה נשימה כי התווית נובעת ממעשה חד
26 פעמי, המשמעות הרגילה של הדבר בעיני הקורא והאדם הסביר, הנה
27 כי מדובר באדם שתכונה זו טבועה באישיותו וכי כך הוא נוהג בדרך
28 כלל או ביותר ממקרה בודד"

29 39. כאמור, כוונת המפרסם אינה רלבנטית, והעיקר הוא באופן שבו נתפסו הדברים בעיני
30 הקורא הסביר. אלא שבענייננו, גם אם נבחן את כוונות הנתבעת נמצא כי אין בסיס לטענה כי

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

1 התובעים נוכלים או רמאים. הנתבעת הסבירה את פרסומיה בכך שביקשה לטעון כי השימוש
2 במילים "נוכלים" ו/או "רמאים" נועד לשקף התנהלותם של התובעים כלפיה, אשר במודע ובכוונת
3 מכוון הציגו בפניה מצגים כוזבים ביחס לתיקון התקלה ברכב, וזאת תוך הפקת תועלת מכך
4 שתידרש לשוב ולתקן את התקלה שלא תוקנה. לטענתה, הפקת התועלת באה לידי ביטוי בקבלת
5 תשלום עבור כל תיקון או ביקור שערכה במוסך, ומכאן האינטרס להותיר את התקלה על כנה.

6 40. ברם, לא הונחה כל תשתית עובדתית להוכחת טענות הנתבעת. קיים פער ממשי בין הטענות
7 המיוחסות לתובעים ודרך התנהלותם הנתבעת, לבין פרסומי הנתבעת. כך למשל, הנתבעת לא ידעה
8 להסביר את הפער בין הביקור הראשון לשני וכיצד הוא מתיישב עם התיזה ביקשה להניח בפני בית
9 המשפט. בין הביקור הראשון לביקור השני חלפה תקופה משמעותית של שנה וחצי. גם בין הביקור
10 השני לביקור השלישי חלפה תקופה נוספת של מספר חודשים. עובדות אלה אינן מתיישבות עם
11 ההנחה שביקשה הנתבעת להניח בפני בית המשפט לפיה יד מכוונת נמנעה מתיקון התקלה לצורך
12 תזמון ביקורים חוזרים. הנתבעת לא הניחה כל ראשית ראיה ממנה ניתן ללמוד כי התובעים פועלים
13 בדרך המיוחסת להם ולמעשה טענתה נותרה טענה בעלמה. הנתבעת לא ביססה ולו לכאורה את
14 הטענה כי התובעים פעלו במכוון או למצער התרשלו כאשר טענו לתיקון התקלה, כאשר בפועל
15 התקלה לא תוקנה, רק כדי להרוויח ביקור נוסף של רכבה במוסך (וכפועל יוצא קבלת תשלום נוסף
16 עבור התיקון מיצרן הרכב). גם אם הביקורים החוזרים הם תוצר של התנהלות התובעים, עדיין אין
17 להסיק מכך שמדובר במעשה מכוון העולה לכדי מעשה נוכלות או מרמה. אפשר שהדברים הם
18 תוצאה של ליקוי חוזר של המערכת או אולי רשלנות או חוסר מקצועיות של התובעים (זאת כמובן
19 באופן תיאורטי ומבלי שהונח כל ממצא לבסס טענת רשלנות או חוסר מקצועיות). הניסיון להתבסס
20 על התוצאה לפיה המערכת כשלה פעם אחר פעם אינה מובילה בהכרח למעשה נוכלות או רמאות
21 ובוודאי שלא מרימה את הנטל המוטל על הנתבעת.

22 41. בהקשר זה, ובנסיבות האמורות, התרשמתי כי השימוש במילים נוכלים ורמאים מתיישב,
23 לטעמי, יותר עם הרצון להשמיץ את התובעים, מאשר להביע ביקורת צרכנית על חוסר מקצועיות
24 התובעים או כדי לתאר מצב עובדתי, לפיו התובעים מפיקים רווח באמצעות טיפול כושל בתקלות.
25 יפים לעניין זה דברים שנאמרו בת.א (ת"א) 20534-06-18 ליאת נחום - קופלנד נ' מימון (מומי)
26 פרץ [פורסם בבנו] (31.12.19):

27 "אלא, שאפילו צדק הנתבע בתיאורו אשר התייחס לשינוי של
28 מחירים, לאי-עמידה בזמני-הספקה ולחוסר-מקצועיות – ואינני קובע
29 מסמרות – שום יסוד לא היה ללשון שבחר הוא לנקוט בפרסומו.
30 "גנבים", "רמאים" ו"נוכלים" לא כוונו לתיאור-מציאות. הם כוונו
31 לגידוף ולהשמצה. בהיותם הביטויים החריפים ביותר ברשומה,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

1 ואיזה מהם אף חזר בה על עצמו, הקנו הם לרשומה זו את צביונה
 2 העיקרי. בעיניו של קורא סביר היה בביטויים הללו להחשיד את
 3 תובעת 1 ואת בית-העסק שלה במעשה-רמאות וגזל אשר ברי כי לא
 4 היו מנת-חלקו של הנתבע... הערך השלילי, הפוגעני והמיותר הזה
 5 לשלמותו של הביטוי, הוציא את פרסומו של הנתבע מגדרה של
 6 ביקורת צרכנית."

7 42. אוסיף, כי הנתבעת אף לא טרחה לנסות ולהניח בפני בית המשפט תשתית עובדתית כלשהי
 8 באשר לתועלת שמפיקים התובעים מאותם ביקורים חוזרים, כטענתה. בעדותה טענה נציגת
 9 התובעת, הגב' לוי, כי הלכה למעשה, בעקבות כל הביקורים של הנתבעת במוסך, זכה המוסך,
 10 במצטבר, בתשלום בסך של 257 ₪ מיצרן הרכב. אומנם, הטענה נטענה לראשונה במסגרת חקירתה
 11 הנגדית ובמענה לשאלות ב"כ הנתבעת, ואולם בשים לב לכך שהנטל להוכחת אמת בפרסום, ובפרט
 12 את התיזה שביסוד הטענה לאמת בפרסום, הוא על הנתבעת, כי אז היה עליה להידרש במסגרת
 13 הגנתה להוכחת התועלת שלטענתה הפיקו התובעים. הנתבעת יכלה לעמוד על הנתונים האמורים
 14 למצער במסגרת ההליכים המקדמיים, אולם זאת לא עשתה. הנתבעת לא ביקשה להציג נתונים
 15 כלשהם על הרווח או התועלת שהפיקו התובעים, ולו על מנת להעניק נופך ממשי ומבוסס לטענתה
 16 כי התובעים פעלו במכוון להטעייתה.

17 43. אשר על כן, מצאתי כי לנתבעת לא עומדת הגנת אמת בפרסום.

18 הגנת תום הלב –

19 44. הנתבעת טענה לחילופין לתחולת ההגנה הקבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, הקובע
 20 כי תהא זאת הגנה טובה למפרסם הנתבע אם "עשה את הפרסום בתום לב" במי מהנסיבות
 21 המפורטות בו. בענייננו מפנה הנתבעת בכתב ההגנה להוראות סעיפים 15(3) ו-15(5)(א) לחוק איסור
 22 לשון הרע.

23 45. אשר לסעיף 15(3) לחוק איסור לשון הרע, על מנת לחסות תחת הגנה זו יש לעמוד ב-4 תנאים
 24 מצטברים – האחד, קיומו של עניין אישי כשר אשר הגנתו הצדיקה את עשיית הפרסום; השני, תוכן
 25 הפרסום נועד להגן על אותו עניין; השלישי, הפרסום הופנה לאנשים מסוימים אשר זהותם
 26 מתחייבת מהוראת הסעיף; הרביעי, הפרסום נעשה בתום לב (שנהר, דיני לשון הרע (1997), 295
 27 (להלן – שנהר)).

28 46. לטעמי, הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח כי מתקיימים בעניינה התנאים האמורים. ראשית,
 29 אשר לתנאי הראשון, הנתבעת לא הבהירה מהו אותו עניין אישי כשר שלצורך הגנתו מוצדק

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 22-09-31937 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

1 הפרסום, ובפרט הפרסום לפיו התובעים הם רמאים ונוכלים. ממילא גם התנאי השני לא הוכח שהרי
2 כלל לא ברור כיצד תוכן הפרסום נועד להגן על אותו עניין כשר שנתר עלום. בע"א 334/89 רבקה
3 מיכאלי נ' בלה אלמוג [פורסם בנבו] (20.12.92) קבע בית המשפט כי "הגנה על עניין אישי כשר
4 הושוותה בספרות להגנה העצמית שבמשפט פלילי, כלומר, יש להצביע על צורך דחוף עליו היה
5 צריך להגן באמצעות הפרסום נושא התביעה". בענייננו, הנתבעת לא מצביעה ולא מפרטת מה הוא
6 אותו עניין אישי כשר שלה, עליו ביקשה להגן, ומכאן שלא ניתן לבחון כלל מה הצורך בהגנה עליו
7 ומדוע נדרשה לפרסם אותו באופן ובדרך שפרסמה. ממילא כלל לא ברור כיצד יש בפרסום כדי להגן
8 על אותו "עניין אישי כשר".

9 47. אשר לתנאי השלישי, הפרסום נעשה בדף הפייסבוק של המוסך אשר כולל תפוצה רחבה
10 ומופנית למעשה לציבור בכללותו.

11 48. ביחס לתנאי הרביעי – תום הלב בפרסום, יש לבחון האם הנתבעת נקטה באמצעים
12 הסבירים לוודא שהדברים שהיא מפרסמת נכונים. בעניין זה, כפי שנטען על ידי הנתבעת, היא כלל
13 לא נדרשה לבחון את הדברים שפרסמה הואיל ולטענתה מדובר בהתנסות אישית שלה. בכל הכבוד,
14 אין בידי לקבל טענה זו של הנתבעת. כפי שעולה מהראיות שהונחו בפני, מדובר במספר פרסומים
15 לאורך תקופה של למעלה משנה. כפי שניתן להיווכח, מעיון בפרסומים ובתגובות הנתבעת
16 לפרסומים שביקשו לשבח את התובעים ואת הטיפול והשירות שניתן על ידי המוסך, נטען על ידי
17 הנתבעת כי מדובר בנוכלים ורמאים מבלי שניתן כל הסבר או רקע לדברים, ונדמה כי עיקר התגובה
18 נועד להיות מענה נגדי משמיץ לפרסום דברי שבח. בפרסומים אלה לא ניתן לעמוד על עניין אישי
19 כשר כלשהו של הנתבעת, למעט השמצה של התובעים.

20 49. נוסף על כך, בחלק מהפרסומים ניתן לראות שבתגובה לפרסומי הנתבעת חלק מלקוחות
21 התובעים השיבו לנתבעת ואף העירו לנתבעת כי בחרה "בפרסום השמצות קשות ברשת ציבורית
22 דבר כשלעצמו קל מידי ואינו מצריך עובדות שייגבו את דברייך !!! אם הייתה אמת בדברייך ישנם
23 דרכים קלות יותר ואפקטיביות הרבה יותר לעמוד על זכותך לשירות הוגן" (נספח 5 לתיק המוצגים
24 של התובעים). תגובות אלה היו אמורות לעורר אצל הנתבעת הבנה שמא פרסומיה אינם עולים בקנה
25 אחד עם דרישת תום הלב המוטלת עליה, אלא שבפועל, הדבר לא מנע פרסומים נוספים מצדה.

26 50. כך או כך, בנסיבות מקרה דנן, אני סבור כי לו מסקנתי הייתה כי עומדת לנתבעת הגנת תום
27 הלב כאמור, הרי שהחזקה הייתה נסתרת מכוח הוראות סעיף 16(ב) לחוק איסור לשון הרע. גם אם
28 אניח כי הנתבעת חשה צורך להזהיר את הלקוחות או הציבור מפני התובעים, נוכח אמונתה כי
29 מדובר באנשים שאינם ישרים, נוכלים ורמאים, על הנתבעת להוכיח, כי הפרסום לא חרג מתחום
30 הסביר. בענייננו הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח שהפרסום לא חרג מגדר הסביר. אמירות "נוכלים"

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 22-09-31937 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 או "רמאים", הן אמירות החורגות מגדר הסביר, שכן, די היה לנתבעת אם הייתה מיידעת את
2 הציבור או הלקוחות של התובעים כי לטעמה השירות שניתן אינו מקצועי, תוך פירוט הדברים, ולא
3 היה כל צורך בהוספת הכינויים הנ"ל שאין בהן כדי לשרת את המטרה לשמה ביקשה, לטענתה,
4 להביא את הדברים לידי ביטוי פומבי לכתחילה.
- 5 51. כפי שנקבע בפסיקה, אלמנט הסבירות הינו יסוד דומיננטי בחזקות הקבועות בסעיף 16
6 לחוק איסור לשון הרע. "... יסוד הסבירות בחזקת תום הלב מחייב בחינה של מידתה ואיכותה של
7 הפגיעה, על רקע נסיבות המקרה, והערכה נורמטיבית האם הפגיעה ראויה להגנה" (ע"א 5653/98
8 אמיליו פלוס נ' חלוץ פ"ד נה(5) 865, 900). טיב הפרסום ותוכנו גם הם משליכים על סבירות
9 הפרסום. פרסום שנועד כל כולו לפגוע, להעליב ולבזות עשוי להיחשב חורג מן הסביר, וחזרה על
10 התבטאויות פוגעניות בהזדמנויות נוספות עשויה לשלול תום לב (שנהר, עמ' 5-264; ת"א (י-ם)
11 1390/96 זמיר נ' רשת שוקן בע"מ, תק-מח' 2001 (2) 15868; ע"א 4607/92 קליין נ' רונן, תק-על
12 1994(4) 2392, 2395). בענייננו, הפרסומים נשוא התביעה נועדו להעליב את התובעים ולבזותם, קל
13 וחומר כאשר הנתבעת חזרה עליהם ביותר מהזדמנות אחת, כמתואר לעיל, ולכן הדבר שולל ממנה,
14 כאמור, את יסוד תום הלב.
- 15 52. אשר להגנה מכוח הוראות סעיף 15(5) לחוק איסור לשון הרע – לטעמי, לא עמדה הנתבעת
16 בנטל להוכחת ההגנה בדבר הבעת דעה. ראשית, בכתב ההגנה מפנה הנתבעת לסעיף 15(א) לחוק
17 איסור לשון הרע ואף מציינת בכתב ההגנה כי ההגנה קמה לה בשל "שליחת כתב תביעה בריוני
18 לאדם תמים על לא עוול בכפה" (סעיף b62 לכתב ההגנה). לא ירדתי לסוף דעתה של הנתבעת בהקשר
19 זה, וכלל לא ברור מה הקשר בין ההגנה האמורה ומשלוח כתב התביעה, לבין הפרסומים שנעשו.
- 20 53. שנית, אף אם אדרש להגנת תום הלב, המבקשת לראות בפרסום כהבעת דעה, דין טענת
21 הנתבעת להידחות. כדי לחסות תחת הגנת (הבעת דעה) יש לעמוד בשני רכיבים מצטברים: האחד,
22 הבעת דעה (להבדיל מפירוט וקביעת עובדות), והאחר פרסום בתום לב. תחולת סעיף זה על הפרסום
23 מותנית, בראש ובראשונה, בכך שהמדובר בהבעת דעה ולא בקביעת עובדה, כאשר המבחן העיקרי
24 הוא מבחן "הרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה בעיני "הקורא הסביר" או "האדם הרגיל" (ע"א
25 323/98 שרון נ' בנזימן, פ"ד נו (3) 245). כאשר האמירה שלטענת המפרסם היא בגדר "הבעת דעה",
26 כוללת גם עובדות מדובר ב"פרסום מעורב", והנטל עליו להוכיח את העובדות. על המפרסם לשמור
27 על הפרדה ברורה בין תיאור העובדות ובין הבעת הדעה על אותן עובדות.
- 28 54. בענייננו, אין כל הפרדה, כאמור, והדברים המנוסחים בפרסומים מטעם הנתבעת אינם
29 מובנים כהבעת דעה של הנתבעת, כי אם אמירה עובדתית נחרצת, לפיה, התובעים הם נוכלים

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 ורמאים. הנוסח שבו בחרה הנתבעת בפרסום אינו מתיר כל מקום לשיקול דעת או הבחנה, מצד
2 הקורא הסביר, לראות בדברים משום הבעת דעה סובייקטיבית של הנתבעת.
- 3 55. מעבר לכך, גם אם היו בדברים משום הבעת דעה כאמור, אין בהם משום פרסום בתום לב
4 מאותם טעמים עליהם עמדתי לעיל ביחס לסעיף 15(3) לחוק איסור לשון הרע.
- 5 56. אשר על כן, לא עומדת לנתבעת הגנת תום הלב.
- 6 57. למעלה מן הצורך אוסיף, כי לא מצאתי כי יש בפרסום כדי לעמוד בהגנת זוטי דברים.
7 מדובר בפרסום שחוזר על עצמו מספר פעמים לאורך תקופה ארוכה. הפרסומים מבקשים לייחס
8 לתובעים מעשים על גבול הפלילי שחורגים מעבר לסביר. די בכך כדי לדחות את טענת הנתבעת
9 להגנת זוטי דברים.
- 10 58. הוא הדין ביחס לטענת הנתבעת לפי המדובר ב"תביעת השתקה". לא מצאתי כי נסיבות
11 מקרה דנן מלמדים על ניסיון להשתיק את הנתבעת אשר חזרה על הפרסומים פעם אחר פעם, למרות
12 שנעשו אליה פניות במרשתת הן מטעם התובעים והן מטעם לקוחות אחרים של התובעים. על כן,
13 דין הטענה להידחות.

הפיצוי

- 14
- 15 59. כאמור לעיל, התובעים העמידו את תביעתם על סך של 100,000 ₪.
- 16 60. פסיקת בתי המשפט עמדה לא אחת על השיקולים שיש לשקול בעת בחינת הפיצוי בגין לשון
17 הרע. בכלל זה יש לבחון את הנזק שנגרם לנפגע מהפרסום, ולעוגמת הנפש שנגרמה לו. יש לבחון את
18 התנהלות הצדדים לאחר הפרסום ובמהלך ההליך המשפטי; את תפוצת הפרסום; את הקשר בין
19 הנפגע לבין קהל היעד אליו היה מיועד הפרסום, שכן, כאמור, הפיצוי הוא גם אמצעי להענשת
20 המפרסם וחינוך הציבור; האם נהג הנתבע ברשלנות, קלות דעת או זדון; האם נקט הנתבע צעדים
21 לצמצום תפוצת הפרסום ושיקולי הרתעה וחינוך; את טיב הפרסום, היקפו, אמינותו (ע"א (ב"ש)
22 18870-10-11 שמעון אלבז נ' משה דוד [פורסם בבנו] (6.3.2012)). ברע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד
23 נה(5) 510 נקבע בעמוד 511, כי:

- 24 "בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית-המשפט, בין היתר,
25 בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב
26 ובסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה
27 היא אינדיווידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 22-09-31937 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות
2 הצדדים".
- 3 61. אין נוסחה מדויקת המאפשרת את תרגום השיקולים הרלבנטיים לסכום כספי, ועל כן
4 ההכרעה בעניין זה נעשית בסופו של דבר בדרך של אומדן (שנהר, עמ' 403-370). בעניינינו, מדובר
5 אמנם ב-4 פרסומים, אולם בכלם נטענו טענות דומות בדבר מעשי נוכלות ורמאות. מדובר כאמור
6 בפרסום אחד שהתייחס לתובע 2 כאשר כל הפרסומים התייחסו למוסך. בית המשפט העליון נדרש
7 לסוגיית קביעת הפיצוי ביחס להיקף גדול של פרסומים הכוללים ביטויים דומים או זהים העולים
8 לכדי לשון הרע (בר"ע 2855/20 פלונית נגד פלוני [פורסם בבנו] (6.10.2022) (להלן - עניין פלונית)).
9 בעניין פלונית נקבע מבחן משולש המתייחס לתוכן הפרסומים, לזמן שחלף בין פרסום לפרסום
10 ולזהות הנמענים:
- 11 "המבחן הראשון בוחן את תוכן הפרסומים, ובפרט אם קיים דמיון
12 ביניהם... המבחן השני בוחן את הזמן שחלף מפרסום לפרסום. ככל
13 שחלף זמן רב יותר, בין פרסום אחד למשנהו, הנטייה תהיה לראות כל
14 אחד מהפרסומים הללו, כפרסום נפרד... מכאן למבחן השלישי אשר
15 בוחן את זהות הנמענים, ביחס לכל אחד מהפרסומים. במסגרת מבחן
16 זה, תיבחן ה'במה' שעל גביה נעשו הפרסומים".
- 17 62. במקרה דנן, ובשים לב לפרסומים השונים, תוכן הפרסומים, קהל היעד והזמן שחלף, הרי
18 שיש לראות בפרסום הראשון והשני כפרסום אחד, ואילו הפרסום השלישי והרביעי כפרסום שני.
19 משמעות הדברים ביחס לתובעים הינה, כי ביחס לתובעת מדובר בשני פרסומי לשון הרע, ואילו
20 ביחס לתובע, מדובר בפרסום אחד.
- 21 63. אשר לטענה כי הפרסום נעשה בזדון, לא מצאתי שהפרסום נעשה בכוונה לפגוע בתובע
22 באופן המביא לפסיקת כפל פיצוי (סעיף 7אג) לחוק איסור לשון הרע). כוונה שכזו לא הוכחה. כבר
23 נפסק, כי "הכוונה לפגוע – משמעותה כוונה ברמה הגבוהה העולה עד כדי כוונה זדונית, בדומה
24 לכוונה הפלילית, שאחרת כל פרסום שיש בו לשון הרע ייחשב כפרסום שנעשה בכוונה לפגוע. כך
25 קבעה הפסיקה, כי נדרש קיומו של יסוד נוסף של התנהגות זדונית, של כוונה "של ממש" לפגוע"
26 (ת"א 08-05-6296 לוביאניקר נ' עמייתי ואח' [פורסם בבנו] (2.7.15); רע"א 5022/13 הרב אמנון יצחק
27 נ' דנון תקשורת בע"מ ואח' [פורסם בבנו] (8.9.13)).
- 28 64. בקביעת שיעור הפיצוי, קיימים מספר שיקולים נוספים. ראשית, תפוצת הפרסומים הייתה
29 נרחבת בשים לב לפרסום בפייסבוק. שנית, הנתבעת חזרה מספר פעמים, ובמספר הזדמנויות שונות

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 22-09-31937 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

1 בפרסומיה, על כינוי התובעים כנוכלים ו/או רמאים. פשיטא, כי להיקף הפרסומים, גם אם הם בעלי
2 אופי זהה או בסמיכות זה לזה, יש משמעות לעניין גובה הפיצוי. שלישית, לאורך ניהול ההליך
3 הנתבעת לא הכירה בכך שהפרסום שעשתה הוא לשון הרע.

4 65. בנסיבות אלה, לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, ובהינתן המבחנים שהתוו בפסיקה
5 כמפורט לעיל, מצאתי שיש להעמיד את הפיצוי לו זכאית התובעת ביחס לביטויים הנ"ל, על סך של
6 20,000 ₪, ואילו התובע זכאי לפיצוי בסך של 10,000 ₪ (לסקירה בשבר שיעור הפיצוי הניתן על ידי
7 בתי המשפט בשל ביטויים דומים לביטוי הנתבעת כאן, ראו פסק דין שניתן לאחרונה בת"א (שלום
8 ת"א) 19-03-47957 **שגיב קורן נ' שגב ישראל אפריאט** [פורסם בבנו] (10.7.2024) פסקאות 213-
9 (222).

10 התביעה שכנגד

11 66. כאמור, כמענה לתביעת התובעים הגישה הנתבעת תביעה שכנגד על סך של 75,000 ₪,
12 שעילתה הפליה וכן הפרת חובה חקוקה. אקדים ואטעים כי דין התביעה שכנגד להידחות. ניכר כי
13 התביעה נועדה להוות משקל נגד לתביעת התובעים. לא זו בלבד שהתביעה שכנגד לוקה בחסר
14 ונעדרת פרטים מהותיים רבים, בפועל, הנתבעת אף לא עשתה כל מאמץ לנסות לבסס את תביעתה.

15 67. אשר לטענה בדבר הפליה אסורה של הנתבעת. טענתה זו נסמכת על הביקור השישי, שם
16 לטענתה, מנעו ממנה התובעים את האפשרות לקבל טיפול לרכב ובכך הפלו אותה בניגוד לחוק
17 איסור הפליה. סעיף 3(א) לחוק איסור הפליה קובע כדלקמן:

18 "מי שעיסוקו בהספקת מוצר או שירות ציבורי או בהפעלת מקום
19 ציבורי, לא יפלה בהספקת המוצר או השירות הציבורי, במתן הכניסה
20 למקום הציבורי או במתן שירות במקום הציבורי, מחמת גזע, דת או
21 קבוצה דתית, לאום, ארץ מוצא, מין, נטיה מינית, השקפה, השתייכות
22 מפלגתית, גיל, מעמד אישי, הורות או לבישת מדי כוחות הביטחון
23 וההצלה או ענידת סמליהם"

24 68. כאשר נתבקש ב"כ הנתבעת להבהיר מהו המקור להפליה הנתבעת, טען כי מקורו ב"השקפה" של
25 הנתבעת. בעניין זה ביקש ב"כ הנתבעת להסביר כי אין הכרח שההפליה תהיה מחמת השקפה
26 פוליטית דווקא או השקפה שמאפיינת קבוצה מסוימת, אלא די בכך שהפליה נובעת בשל השקפה
27 סובייקטיבית של הנתבעת ביחס להתנהלות התובעים. במילים אחרות, די בכך שהתובעים בחרו לא
28 להעניק לנתבעת שירות בגלל השקפתה על התנהלותם כדי להיכנס בגדרי החוק לאיסור הפליה.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 69. דין טענת הנתבעת להידחות.
- 2 70. ראשית, הפרשנות שמעניקה הנתבעת חורגת מהוראות החוק לאיסור הפליה, ומרחיבה
3 אותו באופן שאינו תואם את תכליתו. כך לשיטת הנתבעת, גם בנסיבות בהן לכאורה קיים סכסוך
4 אישי בין פלוני לאלמוני, פלוני מחויב להעניק שירות אישי לאלמוני גם אם הוא מנהל עסק פרטי
5 העונה להגדרה המרחיבה בחוק של "מקום ציבורי". הטענה כי הנתבעת הופלתה ולא קיבלה שירות
6 רק משום שלפי השקפתה התובעים הם נוכלים ורמאים, חותרת, לטעמי, תחת עקרונות החוק
7 לאיסור הפליה.
- 8 71. שנית, והעיקר, גם אם היה בסיס לטענת הנתבעת בדבר האפשרות לקיומה של הפליה
9 בנסיבות העניין, עדיין לא עמדה הנתבעת בנטל להוכיח כי הופלתה מחמת השקפתה הסובייקטיבית
10 או כי התובעים סירבו להעניק לא שירות בשל השקפותיה או הביקורת שהשמיעה כלפיהם. יוטעם,
11 כי בהקשר זה טענה הנתבעת בתצהיר העדות הראשית, כי למעשה הפרסומים נעשו לאחר כל
12 הביקורים במוסך ובעיקר לאחר הביקור השישי, שעל פי תיאורה היה "הקש ששבר את גב הגמלי".
13 משכך, ברי כי אפילו לשיטתה, הביקור השישי נעשה לפני הפרסומים האמורים ולפני שהתובעים
14 בכלל ידעו מה ההשקפה שלה ביחס להתנהלותם ומשכך הטענה להפליה מכוח השקפתה האישית
15 כאמור היא בבחינת רתימת העגלה לפני הסוסים.
- 16 72. שלישית, התרשמתי כי יש בנסיבות העניין להעדיף את עדותו של התובע ביחס לאירועים
17 בביקור השישי על פני עדות הנתבעת. לטענת התובע, כאשר הנתבעת הגיעה ללא תיאום הובהר לה
18 כי היא לא יכולה לקבל שירות והוצע לה לתאם תור על מנת שניתן יהיה לטפל ברכבה. לטענתו,
19 בשלב זה חסמה הנתבעת את הכניסה למוסך והגבילה את אפשרות הכניסה והיציאה של הלקוחות.
20 עדותו של מר לוי מקבלת חיזוק כאשר לתצהירו צורפה תלונה שהוגשה במשטרה, ואשר לטענתו,
21 רק בעקבות הפנייה למשטרה נאותה הנתבעת לפנות את רכבה. נוסף לכך, לתצהירו צירף התובע
22 צילום של רכבה של הנתבעת אשר ממנו עולה, על פני הדברים, כי מיקום הרכב אכן תואם את עדותו
23 של מר לוי ולא את המיקום על פי עדותה של הנתבעת.
- 24 73. לא מצאתי כי יש בהעדרו של הסרטון בדבר התרחשות האירועים בביקור השישי כדי לשנות
25 ממסקנתי זו. הנטל להוכיח את התביעה שכנגד מוטל על הנתבעת. משכך, ככל שהנתבעת סברה כי
26 יש בסרטון כדי להוכיח טענותיה בדבר התרחשות האירועים, היה בידה לדרוש את קבלתו וגילוי
27 עוד בשלב ההליכים המקדמיים ולהציגו בפני בית המשפט. הנתבעת בחרה להעלות את האפשרות
28 בדבר קיומו של סרטון רק במסגרת חקירה נגדית של התובע ולא מצאה לפעול בעניין קודם לכן.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזרוב

תיק חיצוני:

- 1 74. מכאן, מצאתי כי הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח כי הופלתה במתן שירות בניגוד לחוק
2 איסור הפליה.
- 3 75. הוא הדין לטעמי גם ביחס לטענות הנתבעת בדבר הפרת חובה חקוקה. בעניין זה טוענת
4 הנתבעת להפרת הוראות עונשיות – עבירת האיומים ועבירת התנהגות פסולה במקום ציבורי.
- 5 76. מבלי להידרש לשאלה האם הפרה נטענת של הוראות אלה מקימות תשתית לעוולת הפרת
6 חובה חקוקה (וזאת בין היתר בשים לב לשאלת האינטרס המוגן בעבירות האמורות והאם הן יכולות
7 לשמש בסיס לקיומה של הפרת חובה חקוקה. להרחבה ראו ע"א 7141/13 קונקטיב גרופ נ' שמעון
8 דבוש [פורסם בנבו] (5.11.2015) (להלן – קונקטיב)), הרי שבענייננו, הנתבעת לא הניחה כל תשתית
9 כי התובעים בכלל הפרו את ההוראות האמורות. הנתבעת לא טענה, וממילא לא הוכיחה, מה הם
10 דברי האיומים שנטענו כלפיה. הנתבעת לא הניחה כל תשתית עובדתית גם ביחס לגורם שלטענתה
11 השמיע בפניה איומים. טענת האיומים נותרה כטענה בעלמה ללא כל הסבר או ביסוס עובדתי, ולו
12 לכאורה.
- 13 77. גם הטענה לפיה עובד "בריון" של התובעת נפנף בידיים באופן מאיים, לא מבססת הפרה
14 של עבירת האיומים ו/או של הפרת האיסור הקבוע בחוק העונשין בהקשר זה. בעניין זה עדותה של
15 הנתבעת לא הייתה עקבית ולא מצאתי לתת בה אמון רב. כך, בתחילה טענה לנפנוף ידיים ותנועות
16 מאיימות ללא מגע. לאחר מכן שפרה את גרסתה וטענה לנפנוף ידיים מאיים מרחק של "ס"מ"
17 ממנה. חוסר הקוהרנטיות באה לידי ביטוי גם בכך שפעם אחת טענה כי הייתה ברכב, ואילו בפעם
18 אחרת טענה כי הייתה מחוץ לרכב, ובעקבות נפנוף הידיים נאלצה להיכנס לרכב.
- 19 78. גם הטענה להפרת העבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי לא הוכחה כלל ולא התקיים
20 התנאי של הפרת האיסור הקבוע בחוק העונשין בהקשר זה. בעניין זה מקובלת עלי עמדת התובעים
21 לפיה היה על הנתבעת להבהיר איזו מהחלופות המפורטות בסעיף 216 לחוק העונשין, מתקיימת
22 לטענתה בענייננו, ולו על מנת לעמוד על ההתנהגות הפסולה המיוחסת לתובעים. אלא שהנתבעת,
23 לא זו בלבד שלא הצביעה על ההתנהגות המיוחסת לתובעים, אף לא הבהירה מי מהתובעים ביצע
24 את ההתנהגות האמורה. על פניו, מעדותה, ככל שניתן להבין בקווים כללים את ההתנהגות הפסולה
25 המדוברת, הרי שהנתבעת מבקשת לייחס לתובעים מעשים שנעשו על ידי מי שהיא טוענת כי הוא
26 אחד מעובדי התובעת. זהותו של אותו "עובד" אינה ברורה או ידועה, הוא לא זומן לעדות, וממילא
27 לא מדובר במי שהוא צד להליך כאן. כך או כך, הנתבעת לא עמדה בנטל להוכיח כי במקרה דנן
28 מתקיימות הנסיבות המפורטות בסעיף 216 לחוק העונשין על כל אחת מהחלופות המפורטות שם.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצלייה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

- 1 79. בהקשר זה אוסיף כי בעניין קונקטיב נקבע כי בתי המשפט לא ייטו לקבל, בדרך כלל, טענה
2 של הפרת חובה חקוקה לפי חוק העונשין. בבית המשפט הבהיר כי ככלל האינטרס המגולם בהוראה
3 העונשית אינו האינטרס הנזיקי. אמנם, בית המשפט עמד על כך כי ייתכנו מקרים בהם ניתן יהיה
4 לראות בנורמה פלילית בסיס לעולת הפרת חובה חקוקה, אולם מדובר במקרים חריגים שבהם
5 מתקיימות באופן מובהק תכליות דיני הנזיקין בכלל והוראות סעיף 63 לפקודת הנזיקין בפרט (פס'
6 20-26). אולם, אינו סבור כי אף אם הנתבעת הייתה מוכיחה את הפרת הנורמה כאמור, היה מקרה
7 זה נמנה עם המקרים המגיעים לאותם מקרים חריגים שבהם ניתן לבסס הפרת חובה חקוקה על
8 יסוד הפרת נורמה פלילית.
- 9 80. לא למותר לציין, כי אף אם היה בידי הנתבעת לעמוד בנטל המוטל עליה ולהוכיח כי
10 מתקיימות בענייננו נסיבות לעולת הפרת חובה חקוקה, הרי שהנתבעת ממילא כשלה בהוכחת הנזק
11 שלטענתה נגרם לה. בעניין זה טענה הנתבעת לנזק ממוני ולנזק לא ממוני שנגרם לה בעקבות
12 האירועים הנדונים. ואולם, בפני בית המשפט לא הונחה כל תשתית ראייתית להוכחת נזק ממוני
13 כלשהו. הטענות לנזק נותרו טענות בעלמה ללא כל בסיס או תשתית כנדרש על פי דין.
- 14 81. גם הטענה לעוגמת נפש לא הוכחה כדבעי. מעבר לקושי הגלום בקבלת טענות הנתבעת
15 באשר לאופן התרחשות האירועים ולקשיים העולים מגרסתה ועדותה כאמור, הנתבעת לא הניחה
16 כל תשתית ממנה ניתן להסיק כי נגרם לה נזק בר פיצוי. תצהירה של הנתבעת לוקה בחסר ואין בו
17 כל התייחסות לנזק, לרבות נזק בדמות פגיעה בנוחות או עוגמת נפש.
- 18 82. מטעמים אלה, דין התביעה שכנגד להידחות.
- 19 סוף דבר
- 20 83. מהטעמים המפורטים לעיל, דין התביעה העיקרית להתקבל ודין התביעה שכנגד להידחות.
- 21 83.1. הנתבעת תשלם לתובעת סך של 20,000 ₪.
- 22 83.2. הנתבעת תשלם לתובע סך של 10,000 ₪.
- 23 84. סה"כ יעמוד הפיצוי על סך של 30,000 ₪. הסכום ישולם תוך 30 ימים שאם לא כן יישא
24 הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 31937-09-22 מוסך פאר הרצליה 1995 בע"מ ואח' נ' זרביב נבזורוב

תיק חיצוני:

1 85. כמו כן, הנתבעת תישא בהוצאות התובעים וכן בשכ"ט עו"ד בסך כולל של 10,000 ₪.
2 בסכום האמור לקחתי בחשבון את הסכום שנפסק לטובת התובעים, וכן את המשאבים שהוקדשו
3 לבירור התביעה והתביעה שכנגד ולעובדה כי התביעה שכנגד נדחתה.

4

5

6

7

8

9

10

ניתן היום, י"ח תמוז תשפ"ד, 24 יולי 2024, בהעדר הצדדים.

11

דוד יצחק, שופט

12
13

